

30-06-2016

Sag nr. 16/1130

Dokumentnr. 31240/16

Pris- og lønudviklingen 2015-17

Denne vejledning indeholder en endelig opgørelse af pris- og lønudviklingen i 2015, et revideret skøn for 2016 samt et første skøn for 2017. Skønnene for 2016 og 2017 indgår i de økonomiske forudsætninger for økonomiaften for 2017. I tabel 1 er de reviderede tal sammenholdt med tidligere skøn.

Vedrørende generel PL og priser:

Frederik Wøhlk

Tel. 35 29 84 68

E-mail: frw@regioner.dk

Vedrørende løn:

Rikke Rønnest Helmer-Hansen

Tel. 35 29 81 80

E-mail: rr@regioner.dk

Tabel 1. Pris- og lønudviklingen 2015-17.

	2015	2016	2017
PL inkl. medicintilskud (generel PL)	1,0	1,0	1,7
Økonomisk vejledning 2015	1,1	1,3	
Økonomisk vejledning 2014	1,5		
Generel PL ekskl. sygesikring	1,1	1,2	1,8
Økonomisk vejledning 2015	1,1	1,4	
Økonomisk vejledning 2014	1,5		
Sundheds-PL ekskl. medicintilskud (sygesikring)	1,1	1,1	1,8
Økonomisk vejledning 2015	1,2	1,3	
Økonomisk vejledning 2014	1,7		
PL regional udvikling	0,5	1,1	2,6
Økonomisk vejledning 2015	1,0	2,2	
Økonomisk vejledning 2014	2,0		
PL anlæg	1,9	1,6	1,8
Økonomisk vejledning 2015	1,3	1,6	
Økonomisk vejledning 2014	1,3		
Lønudvikling	1,42	1,42	2,13
Økonomisk vejledning 2015	1,34	1,46	
Økonomisk vejledning 2014	2,06		
PL – kun sygesikring	0,8	0,3	1,3
Økonomisk vejledning 2015	0,9	0,8	
Økonomisk vejledning 2014	0,3		

PL praksisområdet – kun lægehjælp	1,3	0,6	1,9
Økonomisk vejledning 2015	1,3	1,0	
Økonomisk vejledning 2014	1,4		
Prisudvikling – kun medicintilskud	-0,6	-0,6	-0,3
Økonomisk vejledning 2015	0,1	0,3	
Økonomisk vejledning 2014	-2,7		

Af tabel 1 fremgår det, at PL-udviklingen for sundhedsområdet i 2015 er endeligt opgjort til 1,1 procent, hvilket er 0,1 procentpoint lavere end skønnet i juni 2015. For regional udvikling er den endelige PL-opgørelse for 2014 opgjort til 0,5 procent, hvilket er 0,5 procentpoint lavere end skønnet i juni 2015. Anlægs-PL er endeligt opgjort til 1,9 procent, hvilket er 0,6 procentpoint højere end skønnet i juni 2015.

For 2016 er PL-udviklingen på sundhedsområdet skønnet til 1,1 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end skønnet i juni måned 2015. For regional udvikling skønnes PL-udviklingen til 1,1 procent, hvilket er 1,1 procentpoint lavere end skønnet i juni 2014. For anlæg skønnes PL-udviklingen til 1,6 procent, hvilket svarer til skønnet fra juni 2015.

1. Grundlag for skønnene

Udgangspunktet for skønnene for 2015 til 2017 i denne vejledning er konjunkturvurderingen fra Finansministeriets økonomiske redegørelse fra maj 2016, samt forliget mellem RLTN og henholdsvis KTO, Sundhedskartellet, AC og FOA indgået i foråret 2015, samt forlig med enkeltorganisationer. Overenskomstperioden dækker fuldt ud tidshorisonten i denne økonomiske vejledning.

PL-udviklingen i 2015

Den endelige PL for sundhedsområdet er som nævnt 1,1 procent, hvilket er 0,1 procentpoint under skønnet fra juni 2015. Dette skyldes primært, at prisudviklingen i praksissektoren var lavere end forventet, hvilket igen skyldes et lavere nettoprisindeks.

Den endelige PL for regional udvikling er 0,5 procent, hvilket er 0,5 procentpoint lavere end skønnet i juni 2015. Dette skyldes især en lavere prisudvikling end forventet for kollektiv trafik.

Den endelige PL for anlæg er 1,9 procent, hvilket er 0,6 procent højere end skønnet i juni 2015. Dette skyldes især højere prisudviklinger end forventet for anskaffelser og for entreprenør- og tjenesteydelser.

Tabel 2. Prisudviklingen i 2015: Sundhed

Priser	Endelig			Juni 2015	Juni 2016	Difference
	Skøn ØR 2015	DST	Difference			
2.2. Fødevarer	1,43	1,48	0,05	0,02	0,02	0,00
2.3. Brændsel	-3,99	-6,68	-2,69	-0,14	-0,21	-0,08
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	5,76	1,26	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,04	4,23	3,19	0,00	0,02	0,02
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	0,87	-0,68	-1,55	0,22	-0,17	-0,39
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,04	1,88	0,84	0,04	0,07	0,03
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,50	1,58	0,08	0,68	0,71	0,03
Prisudvikling				0,83	0,44	-0,39

Tabel 3. Prisudviklingen i 2015: Regional udvikling

Priser	Endelig			Juni 2015	Juni 2016	Difference
	Skøn ØR 2015	DST	Difference			
2.2. Fødevarer	1,43	1,48	0,05	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	-3,99	-6,68	-2,69	-0,02	-0,02	-0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	5,76	1,26	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,04	4,23	3,19	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	0,87	-0,68	-1,55	0,07	-0,03	-0,11
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,04	1,88	0,84	0,02	0,05	0,02
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,50	1,58	0,08	0,45	0,48	0,03
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	0,55	-0,48	-1,03	0,32	-0,29	-0,62
Prisudvikling				0,86	0,18	-0,68

Tabel 4. Prisudviklingen i 2015: Anlæg

Priser	Endelig			Juni 2015	Juni 2016	Difference
	Skøn ØR 2015	DST	Difference			
2.2. Fødevarer	1,43	1,48	0,05	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	-3,99	-6,68	-2,69	-0,01	-0,01	-0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	5,76	1,26	0,17	0,19	0,01
2.7. Anskaffelser	1,04	4,23	3,19	0,08	0,26	0,18
2.9. Øvrige varekøb	0,87	-0,68	-1,55	0,03	-0,02	-0,05
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,04	1,88	0,84	0,61	1,10	0,49
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,50	1,58	0,08	0,38	0,45	0,07
Prisudvikling				1,27	1,96	0,69

Lønudviklingen 2015

Lønudviklingen i 2015 er baseret på det samlede overenskomstresultat i 2015, dvs. forliget mellem RLTN og Forhandlingsfællesskabet af 20. februar 2015 samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2015 er der, som det fremgår af tabel 5, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. april 2015 på 0,96 pct. og pr. 1. oktober 2015 på 0,35 pct.. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2015 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2015 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udover generelle lønstigninger er der pr. 1. april 2015 afsat 0,02 pct. til psykisk arbejdsmiljø, men som beregningsteknisk vil være et engangsbeløb, idet der pr. 1. januar 2016 tilsvarende er afsat -0,02 pct. til psykisk arbejdsmiljø. Derudover er der pr. 1. april 2015 afsat 0,01 pct. til andre omkostninger, som vedrører udvidelse af øremærket forældreorlov til fædre og forbedring af ret til fravær ved barns hospitalsindlæggelse. Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2015 er endelig opgjort til -0,13 pct., hvilket betyder, at den samlede budgetvirkning i 2015 kan opgøres til 1,34 pct., inkl. overhæng fra 2014 på 0,54 pct.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2015 blev i forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2015 skønnet til 0,24 pct. Den endelige udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2015 er således faldet i forhold til skønnet ved indgåelse af overenskomstforligene i foråret 2015. Baggrunden herfor skal findes i både den regionale og private lønudvikling. Den faktiske regionale lønudvikling har været højere (positiv reststigning) end forventet ved indgåelse af overenskomstforligene i foråret 2015 samtidig med at den faktiske private lønudvikling har været lavere end forventet og forudsat i de seneste offentliggjorte Økonomiske Redegørelser. Den negative udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2015 modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2015 med 100 % svarende til det aftalte privatlønsværn ved OK-15.

Tabel 5. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2015

	01-01-2015	01-04-2015	01-10-2015
Generelle lønstigninger		0,96	0,35
Organisationsmidler			
Psykisk arbejdsmiljø		0,02	
Andre omkostninger		0,01	
ATP forhøjelse			
Reguleringsordning			-0,13
I alt	0,00	0,99	0,22
Budgetvirkning i 2015 eksklusiv overhæng fra 2014 i pct. = 0,80			
Overhæng fra 2014 i pct. = 0,54			
Budgetvirkning i alt i 2015 i pct. = 1,34			

Det skal bemærkes, at der ved overenskomstforhandlingerne i 2015 blev beregnet en række provenuer (ATP, gruppeliv, åremål mv.), som alt efter type og aftalt anvendelse ved de respektive organisationsforhandlinger i varierende omfang er blevet opkrævet i regionerne. Der blev udsendt en særskilt skrivelse om håndteringen af provenuerne i forbindelse med den konkrete opkrævning. Håndteringen af provenuerne vil ikke have særskilt budgetmæssige konsekvenser, idet midlerne allerede indgår i den generelle pris- og lønfremskrivning.

PL-udviklingen i 2016

For 2016 er PL-udviklingen på sundhedsområdet skønnet til 1,1 procent, hvilket er 0,2 procentpoint lavere end skønnet i juni måned 2015. Cirka to tredjedele af faldet skyldes en lavere prisudvikling end forventet.

For regional udvikling skønnes PL-udviklingen til 1,1 procent, hvilket er 1,1 procentpoint lavere end skønnet i juni 2015. Det skyldes næsten udelukkende, at prisudviklingen har været lavere end forventet i juni 2015.

For anlæg skønnes PL-udviklingen til 1,6 procent, hvilket svarer til skønnet fra juni 2015.

Priser i 2016

Prisskønnene for 2016 har i forhold til skønnene fra juni 2015 udviklet sig både i opadgående og nedadgående retning. Prisudviklingen vedrørende fødevarer, brændsel, køb af jord og bygninger, øvrige varekøb samt tilskud til kollektiv trafik er blevet nedjusteret, mens prisudviklingen vedrørende øvrige tjenesteydelser er blevet opjusteret. Endelig er prisskønnene for entreprenør- og håndværksydelser samt anskaffelser uændrede.

Udviklingen betyder, at der kan være forskellig påvirkning af enkeltområderne. Eksempelvis er indekset for regional udvikling særligt påvirkeligt af omkostningsindekset for kollektiv trafik, der er blevet nedjusteret fra 3,2 til 0,6 procent.

Tabel 6. Prisudviklingen i 2016: Sundhed

Side 6

Priser	Skøn ØR 2015	Endelig DST	Difference	Juni 2015	Juni 2016	Difference
2.2. Fødevarer	2,00	-0,40	-2,40	0,03	-0,01	-0,04
2.3. Brændsel	3,67	-1,92	-5,59	0,13	-0,06	-0,19
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	4,00	-0,50	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,49	1,49	0,00	0,01	0,01	0,00
2.9. Øvrige varekøb						
Sygehusmedicin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Øvrige varekøb	0,82	-0,42	-1,24	0,21	-0,11	-0,31
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,49	1,49	0,00	0,05	0,05	0,00
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,60	1,85	0,25	0,72	0,83	0,11
Prisudvikling				1,15	0,72	-0,43

Tabel 7. Prisudviklingen i 2016: Regional udvikling

Priser	Skøn ØR 2015	Endelig DST	Difference	Juni 2015	Juni 2016	Difference
2.2. Fødevarer	2,00	-0,40	-2,40	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	3,67	-1,92	-5,59	0,01	-0,01	-0,02
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	4,00	-0,50	0,00	0,00	0,00
2.7. Anskaffelser	1,49	1,49	0,00	0,00	0,00	0,00
2.9. Øvrige varekøb	0,82	-0,42	-1,24	0,07	-0,02	-0,09
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,49	1,49	0,00	0,04	0,04	0,00
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,60	1,85	0,25	0,48	0,57	0,09
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	3,18	0,62	-2,56	1,87	0,38	-1,49
Prisudvikling				2,47	0,95	-1,51

Tabel 8. Prisudviklingen i 2016: Anlæg

Priser	Skøn ØR 2015	Endelig DST	Difference	Juni 2015	Juni 2016	Difference
2.2. Fødevarer	2,00	-0,40	-2,40	0,00	0,00	0,00
2.3. Brændsel	3,67	-1,92	-5,59	0,01	0,00	-0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	4,50	4,00	-0,50	0,17	0,13	-0,04
2.7. Anskaffelser	1,49	1,49	0,00	0,12	0,09	-0,03
2.9. Øvrige varekøb	0,82	-0,42	-1,24	0,03	-0,01	-0,04
4.5. Entreprenør- og håndværksydelse	1,49	1,49	0,00	0,88	0,87	-0,01
4.9. Øvrige tjenesteydelser	1,60	1,85	0,25	0,41	0,52	0,12
Prisudvikling				1,62	1,60	-0,01

Skøn for lønudviklingen 2016

Skønnet for lønudviklingen i 2016 er ligeledes baseret på det samlede overenskomstresultat i 2015, dvs. forliget mellem RLTN og Forhandlingsfællesskabet af 20. februar 2015 samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2016 er der, som det fremgår af tabel 9, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. januar 2016 på 0,50 pct. og pr. 1. oktober 2016 på 1,00 pct.. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2016 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Udover generelle lønstigninger er der pr. 1. januar 2016 afsat 0,02 pct. til forhøjelse af ATP-satserne, pr. 1. januar 2016 afsat -0,02 pct. til psykisk arbejdsmiljø, pr. 1. april 2016 afsat 0,40 pct. til organisationsforhandlingerne og pr. 1. april 2016 afsat 0,02 pct. til andre omkostninger.

Udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016 er endelig opgjort til -0,27, hvilket betyder, at den samlede budgetvirkning for 2016 kan opgøres til 1,41.

Ved overenskomstforhandlingerne i 2015 blev der aftalt en suspension af reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016, såfremt udmøntningen blev positiv. Skyggeberegningen af skønnet for reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016 var i forbindelse med OK-15 på 0,26 pct. Udmøntningen fra reguleringsordningen/privatlønsværnet pr. 1. oktober 2016 har således ændret sig fra 0,26 pct. til -0,27 pct. Den primære forklaring på faldet i den endelige udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016 er en noget lavere faktisk lønudvikling end forventet og forudsat i Økonomisk Redegørelse. Den negative udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2016 modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2016 med 100 % svarende til det aftalte privatlønsværn ved OK-15.

Der tages fra og med 2016 hensyn til, at de aftalte generelle lønstigninger gives i indgangsniveauet for overenskomstperioden dvs. for OK-15 i marts 2015 niveau. Aftalte generelle lønstigninger i 2016 har således en lidt lavere værdi målt i aktuelt 2016 lønniveau. Dette sænker alt andet lige lønskønnet i 2016 en anelse og dermed i sidste ende budgetvirkningen i 2016, jf. tabel 9.

Tabel 9. Overenskomstafaltede udmøntninger i 2016

Side 8

	01-01-2016	01-04-2016	01-10-2016
Generelle lønstigninger	0,50		1,00
Organisationsmidler		0,40	
Psykisk arbejdsmiljø	-0,02		
Andre omkostninger		0,02	
ATP forhøjelse	0,02		
Reguleringsordning			-0,27
I alt	0,50	0,42	0,73
Budgetvirkning i 2016 eksklusiv overhæng fra 2015 i pct. = 1,00			
Overhæng fra 2015 i pct. = 0,41			
Budgetvirkning i alt i 2016 i pct. = 1,41			
Budgetvirkning i alt i 2016 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 1,39			

Prisudviklingen i 2017

For 2017 skønnes PL-udviklingen for sundhed til 1,8 procent, PL-udviklingen for regional udvikling til 2,6 procent og PL-udviklingen for anlæg til 1,8 procent. PL-skønnet for sundhedsområdet er baseret på en prisudvikling på 1,2 procent, en prisudvikling for praksissektoren på 1,9 procent samt en lønudvikling på 2,13 procent. For regional udvikling er prisudviklingen skønnet til 2,5 procent, mens prisudviklingen for anlæg er skønnet til 1,6 procent.

Tabel 10. Prisudviklingen i 2017

Priser	Skøn ØR16	Sundhed vægtede priser	Regional udvikling vægtede priser	Anlæg vægtede priser
2.2. Fødevarer	1,03	0,02	0,00	0,00
2.3. Brændsel	4,05	0,13	0,01	0,01
2.6. Køb af jord og bygninger	4,00	0,00	-	0,13
2.7. Anskaffelser	1,70	0,01	0,00	0,10
2.9. Øvrige varekøb			0,02	0,01
Sygehusmedicin	0,00	0,00		
Øvrige varekøb	0,36	0,09		
4.5. Entreprenør- og håndværksydelser	1,70	0,06	0,04	1,00
4.9. Øvrige tjenesteydelser	2,05	0,92	0,63	0,58
5.9 Tilskud til andre (kollektiv trafik)	3,41		2,09	
Prisudvikling		1,2	2,79	1,8

Skøn for lønudviklingen 2017

Skønnet for lønudviklingen i 2017 er ligeledes baseret på det samlede overenskomstresultat i 2015, dvs. forliget mellem RLTN og Forhandlingsfællesskabet af 20. februar 2015 samt de indgåede forlig med de enkelte organisationer.

I 2017 er der, som det fremgår af tabel 11, aftalt generelle lønstigninger pr. 1. januar 2017 på 1,20 pct. og pr. 1. oktober 2017 på 0,80 pct. Den generelle lønstigning pr. 1. oktober 2017 skal ses som en buffer, der sikrer, at en eventuel negativ udmøntning fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 kan modregnes i de aftalte generelle lønstigninger.

Skønnet for udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 er på 0,19 pct. Såfremt udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2017 bliver negativ modregnes i de generelle lønstigninger pr. 1. oktober 2017 med 100 % svarende til det aftalte privatlønsværn ved OK-15.

Det bemærkes på tilsvarende vis for 2017, at hensyntagen til niveauet for de aftalte generelle lønstigninger sænker budgetvirkningen i 2017, jf. tabel 11.

Tabel 11. Overenskomstaftalte udmøntninger i 2017

	01-01-2017	01-04-2017	01-10-2017
Generelle lønstigninger	1,20		0,80
Organisationsmidler			
Psykisk arbejdsmiljø			
Andre omkostninger			
ATP forhøjelse			
Reguleringsordning (skøn)			0,19
I alt	1,20	0,00	0,99
Budgetvirkning i 2017 eksklusiv overhæng fra 2016 i pct. = 1,45			
Overhæng fra 2016 i pct. = 0,65			
Budgetvirkning i alt i 2017 i pct. = 2,10			
Budgetvirkning i alt i 2017 (korrigeret for aktuelt lønniveau) i alt i pct. = 2,05			